

بررسی اثر ترکیبی داروهای متادون و هالوپریدول بر اکتساب وابستگی و تحمل به مورفین در موش های سوری نر

عصمت یاقوت پور^{۱*}، سمیرا وحیدی^۱، زهرا کیاسالاری^۲، محسن خلیلی نجف آبادی^۲

۱. گروه زیست شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه شاهد، تهران، ایران^۱

۲. گروه فیزیولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران

مقدمه: تحمل و وابستگی از مهمترین معضلات مصرف مزمن مورفین می باشد. با توجه به افزایش مطالعات جدید در زمینه اثر داروهای ترکیبی بر انواع بیماریها، در تحقیق حاضر به اثر ترکیبی هالوپریدول (آنتاگونیست دوپامین) و متادون بر وابستگی و تحمل به مورفین پرداخته شده است.

مواد و روش ها: ۴۹ سر موش سوری نر نژاد NMRI (۲۵-۲۰ gr) انتخاب و به گروه های ۷ تایی شامل:

۱- نرمال سالین ۲- مورفین ۳- متادون ۴- هالوپریدول ۵- هالوپریدول+ متادون ۶- نسبت ۱ به ۲ هالوپریدول-متادون ۷- نسبت ۲ به ۱ هالوپریدول-متادون تقسیم شدند. موش های گروه ۱ تا ۷ با دریافت دوزهای افزایشی مورفین طی ۷ روز معتاد می شدند. در روز هشتم (روز تست) نیم ساعت قبل و بعد از تزریق مورفین آزمون درد با تست آب داغ جهت بررسی تحمل انجام می شد. نهایتاً برای بررسی وابستگی با تزریق نالوکسان، موش ها بمدت نیم ساعت مشاهده رفتاری می شدند. در گروه های درمان تمامی داروها ۳۰ دقیقه قبل از تزریق مورفین در مدت ۷ روز تزریق می گردیدند.

نتایج: بررسی وابستگی کاهش بارز رفتارهای اسهال، لیسیدن و روی دو پا ایستادن را در گروه های درمان ترکیبی نشان داد. در رفتار پرش بعنوان شاخص وابستگی یک کاهش معنی دار در گروه درمان هالوپریدول ۲ + متادون ۱ به میزان $0/64 \pm 1/28$ نسبت به گروه مورفین ($8/11 \pm 91/33$) بدست آمد ($p < 0/001$). همچنین ترکیب درمانی فوق الذکر درصد MPE بعنوان شاخص تحمل را از $1/67 \pm 6/44$ در گروه مورفینی به میزان $2/34 \pm 19/49$ افزایش داد ($P < 0/001$).

بحث: بطور کلی نتایج تحقیق حاضر نشان می دهد ترکیب دو داروی هالوپریدول و متادون، خصوصاً با نسبت ۲ به ۱ در کاهش وابستگی و تحمل به مورفین از اثربخشی تک تک داروها موثرتر می باشد.

کلمات کلیدی: موش؛ تحمل؛ وابستگی؛ مورفین؛ متادون؛ هالوپریدول.